

A gödöllői premontrei plébánia felnőttiskolája

A kommunista diktatúra által Magyarországon 1948-ban betiltott premontrei rend a rendszerváltás után működési lehetőségét visszakapva Gödöllőn 1992-ben újraindította nyolcosztályos gimnáziumát és új templom építésébe, új egyházközség szervezésébe kezdett. A fokozatosan bővülő gimnázium szentmiséin a rend akkori fiatal novíciusa, *Holnapy Dénes Márton* atya kezdte el bevezetni az Éneklő Egyházat alkalmi gyermekszköla segítségével. Mivel az iskolán keresztül is kapcsolatban volt a gyerekekkel, néhány év alatt betanította nekik az énektár jelentős részét és segítségükkel meghonosította a nagyheti lamenciókat. Amint az új premontrei templomba járók száma növekedett, egyéni kezdeményezésre felnőttek egy csoportja kórust alakított, melynek szintén Márton atya lett a vezetője. A vasárnapi miséken a gyerekek alkalmi csoportja szkölaként énekelt az oltár közelében, a felnőttkórus pedig a karzaton foglalt helyet, és csak ritkán énekelt önállóan.

1997 ősztől változott a helyzet. Márton atya a rend zsámbéki plébániájára került mint plébános. Ugyanekkor jöttem én Gödöllőre, s vállaltam, hogy átveszem a vasár- és ünnepnapok szentmisék zenei irányítását, vezetem a felnőttkórust, és idővel létrehozok egy állandó gyerekszkölát is. A személycseré törést okozott, legalábbis az énekes gyerekek esetében. Ők ugyanis erősen kapcsolódtak Márton atya személyéhez, s mivel én nem papként, nem is gimnáziumi tanárként, ráadásul mint idegen kerültem közéjük, azonnal szétszéledtek. A felnőttkórus azonban nagy szeretettel fogadott, s a vasárnapi miséken átvette a gyerekek szerepét. Azóta is ők végzik heti rendszerességgel a szkölaszkölátot a szentély egyik oldalán lévő stallumsorból.

Amikor átvettem Márton atyától a felnőttkórust, 13 tagból állt, s minden tag nő volt. Egy éven belül csatlakozott a kórushoz két nagyfiú, akik az egyházközséghez tartoznak. Egy tenor és egy basszus. Ők azóta is velünk énekelnek. Az *introitusok* és *kommúniók zsolttárverseit* hamar megtanultuk négy szölamban recitálni. Ezeket azóta is egy- és négy szölamban váltakozva énekeljük. Éneklünk elég sok *egyszerű 2–3–4 szölamú tételt* is (főként korai polifón, reneszánsz és korabarokk műveket a Magyar Egyházzenei Társaság kiadványaiból). Legutóbb megtanultuk virágvasárnapra a *Máté-passió négyszölamú turbáit* az Eperjesi Graduálból. Természetesen legtöbbször egy szölamban, magyar nyelven éneklünk liturgikus tételeket és népénekeket az Éneklő Egyházból, de tanulunk díszes *allelujákat*, valamint néhány *latin introitust* is (karácsony éjféli- és nagymise, jan. 1., Nagyboldogasszony). Hetente egyszer (szombat este) próbálunk, de a vasárnapi nagymise előtt még egyszer áténekeljük a mise éneanyagát. Ilyenkor csatlakozik hozzánk a két nagyfiún kívül újabban két nagy lány is (alt és szoprán), egykori női tenor/altunk két lánya.

Több egykori tagunk már csak néha tűnik fel közöttünk, mivel az idők folyamán elköltöztek. Másokat súlyos betegség vagy egyéb elfoglaltság akadályoz a rendszeres megjelenésben. Egészen a legutóbbi évig nyári szünetet sem

igen tartottunk, annyira lelkes és egységes volt a csapat. Mára azonban az alapító tagok körében a széthullás jelei mutatkoznak. Ugyanakkor megvan a remény a fiatal utánpótlásra, s az újjászerveződésre is.

Gyerekek bevonására korábban többször tettem kísérletet, de ez sokáig nem sikerült. Bár néhány templomunkba rendszeresen járó gyerekekkel később kapcsolatba kerültem mint zeneiskolai tanár, csak időlegesen tudtam rábírní őket a liturgiában való önálló éneklésre. Ilyen alkalom volt a *virágvasárnapi körmenet*, amely most már három éve kifogástalanul és egyre szebben megy, valamint a *Kyrie puerorum a nagyheti lamentációkban*. Ez utóbbi csak az idén sikerült először igazán, mely annak köszönhető, hogy az előző tanévben került Gödöllőre Balogh Péter Piusz atya, aki tavaly, 2000 novemberében *gyerek-szkolát* szervezett, amely azóta csaknem teljes rendszerességgel részt vesz a vasárnapi szentmiséken (a nagyheti alkalmak után még inkább). Kezdetől fogva ők éneklék a *Responzorium Gradualét*. A felnőtt-szkolával szemben lévő stallumokban ülnek, és most már az *introitusok és kommúniók zsoltárait* is éneklék a felnőttekkel együtt (többszólamú verseknél a szopránt erősítik). Ha kevesen vannak és a felnőttek között is van hely, most már vonakodás nélkül beülnek közéjük és együtt énekelnek velük. Ez annak is köszönhető, hogy van egy zeneiskolához kötődő kórus, amelyben a felnőtt-kórus és a gyerekkórus jónéhány tagja együtt énekel.

2001 novemberében változott a helyzet. Balassagyarmati főplébániai kántor-kinevezésem miatt a szkolavezetést Piusz atyának adtam át, aki a további rendszeres, közös próbák és liturgikus szolgálatok megtartásával szervezi újjá a gödöllői premontrei szkolát.

Unterweger Zsolt

Hírek

A Páter Tamás Alajos Alapítvány Kuratóriuma Páter Tamás Alajos karnagy-zeneszerző emlékére egyházzenei hangversenyt rendezett 2001. szeptember 30-én vasárnap du. 16 órakor az Országúti Ferencesek templomában (Budapest II. Margit körút 23). A hangversenyen került sor a 2001-es „Zenei pályázat” díjkiosztására. A rendezvény védnöke: Bencze B. György polgármester volt.

A díjazott közreműködő kórusok: Liszt Ferenc Ifjúsági Kórus (vez. Vereckei Attila), Esztergom; Pro Musica Sacra (vez. Both Erzsébet Mária nővér), Csóka (Délvidék); Szent László Ifjúsági Kórus (vez. Mózerné Horga Stefánia), Mezőkővesd; Boldog Apor Vilmos Nőiakar (vez. Erdős Mihályné), Tiszaföldvár; Jubilate Vegyeskar (vez. Simon Kinga), Marosszentgyörgy; Bartók Béla Nőiakar (vez. Molnár Éva), Szolnok; Canto Armonico (vez. Kiss Csaba, Tamási László), Debrecen.

Az óbudai Szentháromság-templom Viadana Kórusa és Zenekara, valamint az Árpád Gimnázium énekesei tavalyi erdélyi hangversenykörültjük után (melynek állomásai Parajd, Csiksomlyó, Alsócsernáton és Kolozsvár voltak) ez év augusztusában a Vajdaságban léptek fel. Kúlán és Verbászon adtak szentmisehez kapcsolódó hangversenyt, melyeken közreműködött a kúlai Szt. György-templom 90 éve alakult Cecilia-kórusa is. A műsoron Bach, Beethoven, DeLibes, Cesar Franck, Gounod, Mendelssohn és Viadana művei mellett gregorián énekek, valamint magyar szerzők alkotásai szerepeltek.

A koncertek végén — a közönség óhajára — megszólalt a magyar himnusz is. Szólót énekelt Tóth Renáta, orgonált Köteles György, vezényelt Orosz Erzsébet, Székely Ágnes és Köteles György (Budapest), illetve Berkó László és Glesser Gizella (Kúla).